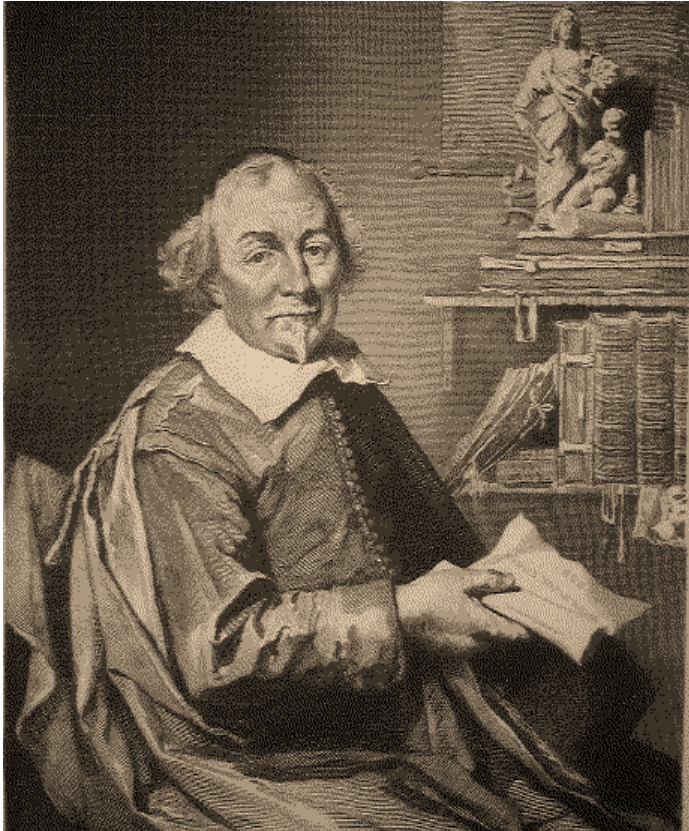

RIJKE WOORDENSCHAT

De column 'Hersenspinzel' wordt geschreven door Augustinus voor KBO-PCOB-Goes en verschijnt digitaal 2 x per maand

Ik heb nog niet zo lang geleden ook over dit onderwerp gespinseld. Mijn raderen draaiden toen op volle toeren, om het met Jaap Kooijmans te zeggen, en nu wil ik weer een stukje "van mijn ei kwijt" In de Nederlandse literatuur zijn van die rijkdom volle woordenschat heel mooie voorbeelden te vinden.

Denk eens aan de Gijsbrecht van Amstel van Joost van den Vondel, waarin hij de liefde beschrijft tussen de twee hoofdrolspelers.

“Waar werd oprechter trouw
dan tussen man en vrouw
ter wereld ooit gevonden?
Twee zielen gloeiend aan een gesmeed,
of vast geschakeld en verbonden
in lief en leed”.

Een woordgebruik om van te smullen. Kom daar in deze tijd eens om. Soms vraagt een mens zich af of hij een Nederlandse tekst leest of een aftreksel daarvan. Daarom ben ik eens te rade gegaan in de vele reclamefolders, die wekelijks bijna onze brievenbus verstoppem.

Ongelofelijk wat je daarin aantreft aan krom en verkwan-seld Nederlands. Vooral de folders van de supermarkten staan krom van de woorden die nergens op slaan.

Een bloemlezing: opbakaardappelen – aardappelpompoen-puree – bakkergoudbrood – pizzakit – handgemaakte kroketten – tartelettes – buffelmozzarella. Ik heb me bijna ongans gegeten om erachter te komen wat ik voorgeschoteld heb gekregen. Wat zijn bijvoorbeeld opbakaardappels? Ik ken wel o.a. de bintjes en de malta's, maar van de opbaksoort heb ik nog nooit gehoord. Bison Kit is mij bekend, maar daar kun je niet van eten. Dus vroeg ik me af wat er in de pizzakit zit. Ook iets plakkerigs wellicht? Helaas moest de dienstdoende ober mij de uitleg schuldig blijven. Met de woorden van Toon Hermans antwoordde hij: 'Weet ik veel, want ik weet niet veel'.

Enne ... draagt u wel eens een hoodie of een ononie en zit u op een stoelkussen gevuld met gerecyelde petflessen, terwijl Xenos "Pasen in je loslaat?" Volgens Blokker "hangt de lente dan in de lucht" En als je eens iets knoeit kun je volgens deze zelfde instantie aan het werk via een "workout" met een "powerslide" vloertrekker van Leifheit en een "molokai blauwe" emmer van Curver En mocht u de behoefte voelen opkomen om uwes meubilair te vernieuwen ga dan niet over een nacht ijs, maar ga naar de Woonmarkt in Poortvliet en "shop de look" als eerste of ga naar Jysk om te bekijken wat: 'Scandinavian Sleeping en Living" inhoudt. Misschien valt u dan wel voor een "Gloptind" vezelkussen, een "Downfeel" dekbed of een "Vasby" eetkamerstoel.

Maar laat ik nog eens wat voorbeelden geven die ik zo uit allerlei kranten en folders heb gehaald en die de vindingrijkheid van heel wat "woordkunstenmakers" weergeven, maar zo krom zijn als wat. Dat komt vaak omdat een dergelijk woord of uitdrukking regelmatig in het geschreven woord terugkomt.

Wat denkt u van "Stamppot versbereid". Lijkt me aantrekkelijker dan stamppot van oude aardappelen en/of groenten.

Ik was in mijn Sint Willibrord College jaren geen ster in het vak Plantkunde, maar ik wist wel dat handsinaas-appelen betekende dat je sinaasappelen met de handen eet en niet met onze onderdanen.

In de PZC van 28.3.2020 konden we in de PZC al de eerste merkwaardige gevolgen van het coronavirus vernemen via de zin "De Ambacherie in Oostburg zit met 250.000 kroketten in zijn maag".

En diezelfde PZC schreef ook: "Kwetsbare ouderen zijn het meest kwetsbaar" en het "aantal molenaars holt achteruit".

Ook voetbaltrainers kunnen voor zinrijk Nederlands zorgen. Een verliezende trainer liet het volgende noteren: "We moeten de dingen die we minder hebben gedaan, beter doen".

Als uitsmijter nog enkele gezegdes zonder commentaar. “Veilig je bestelling contactloos afhalen of laten bezorgen”. “Roomboter boterkoek”. Nog enkele zinnen uit de wereld van de zorg. “Verzorgende kan amper eigen broek ophouden”, “Geneesmiddel voor pijnlijke gewrichten”, “hyperventilatiecoach”. Een sterke uitdrukking uit de tuinderswereld: “Regenworm wint het in de tuin van pissebed” Gelukkig zijn er nog lieden in ons land die hun medemens graag van dienst willen zijn: “We zijn vanavond tot 10 uur ’s avonds open”. En P(1)oe(r)tin is geen “Zolderkamercommunist”. Net zomin als ondergetekende, die ook geen “Pilaarheilige”.is

Augustinus. Beeld: Shutterstock.